

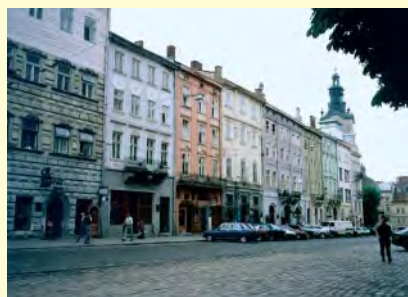
Jedną z najwspanialszych budowli dawnego Lwowa – Teatr Wielki Opery i Baletu. Powstał w latach 1897-1900 według projektu Zygmunta Gorgolewskiego. Widownia może pomieścić ponad tysiąc osób. Najciekawszym zabytkiem jego wnętrza – oprócz pięknych malowideł polskich artystów – jest wspaniała kurtyna Henryka Siemiradzkiego

Dzisiejszy wygląd Uniwersytetu Jana Kazimierza założonego w roku 1661 (obecnie Uniwersytet im. Iwana Franki). Tu niedługo wisiły płótna Jana Matejki „Unia Lubelska” i „Konstytucja 3 Maja”

Inny symbol Lwowa: hotel George. W swoim czasie mieszkali tu generałowie Dwernicki i Bem, cesarz Franciszek Józef, marszałek Piłsudski, Franciszek Liszt, Honoriusz Balzak. Z balkonu tego hotelu śpiewał Jan Kiepura

Zabytkowe kamieniczki przy lwowskim rynku. Pod nr 17 znalazło swą siedzibę Towarzystwo Kultury Polskiej Ziemi Lwowskiej

Geodezyjne wędrówki po zachodniej Ukrainie

Współpraca przede wszystkim

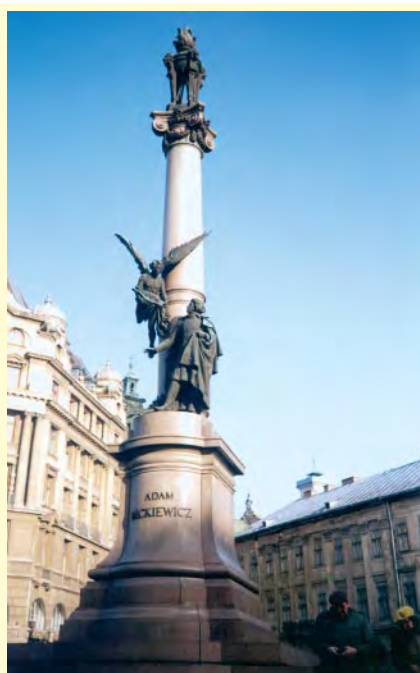
BOGUSŁAWA KALINOWSKA-ŚLEDZIŃSKA,
JANUSZ ŚLEDZIŃSKI

Pasma Czarnohory w okolicach Worochty

Wzajemne kontakty geodetów z uczelni polskich i ukraińskich mają już wieloletnią tradycję. Szczególnie warta podkreślenia jest współpraca geodetów z Politechniką Lwowską i Politechniką Warszawską. Organizowane są okresowe konsultacje w sprawach udziału Ukrainy i Polski w realizacji geodynamicznych projektów Unii Europejskiej CERGOP-1 i CERGOP-2, a także wspólne ukraińsko-polskie seminaria i sympozja.

Mamy wiele przykładów takich imprez, m.in. sympozjum poświęcone pamięci i działalności wybitnego polskiego geodety, profesora i rektora Politechniki Lwowskiej w latach międzywojennych, prof. Kaspra Weigla połączone z odsłonięciem tablicy pamiątkowej ku jego czci. Godny podkreślenia jest fakt, że geodeci

z Politechniki Lwowskiej starają się kontynuować piękne tradycje geodezji z okresu międzywojennego, kiedy to ich ośrodki naukowe zapewniały najwyższy światowy poziom (wywodziło się z niego wielu naukowców zasłużonych dla polskiej i światowej geodezji). To właśnie od kolegów z Politechniki Lwowskiej pochodzi

Jeden z najpiękniejszych placów Lwowa – plac Mickiewicza z pomnikiem poety z roku 1904 dłuta Antoniego Popiela

Dziedziniec Kamieniczki Królewskiej przy rynku (nr 6) zwany Dziedzińcem Woskim lub Małym Wawelem. Budynek wzniesiony w 1580 r. stał się później własnością rodziny Sobieskich. Często przebywał tu król Jan III Sobieski, a w 1686 r. podpisano polsko-rosyjski „pokój wieczysty” (traktat Grzymałowskiego). Dziś – oddział Lwowskiego Muzeum Historycznego

wiele godnych szczególnego poparcia projektów, jak choćby ten dotyczący odbudowy byłego polskiego obserwatorium meteorologiczno-astronomicznego na górze Pop Iwan w Czarnohorze i urządzenia w nim ukraińsko-polskiej stacji badawczej z laboratoriami naukowymi.

Pomysł narodził się już w 1996 roku [GEODETA nr 5/1997, J. Śledziński „Badania na szczycie” – red.]. Wyznaczono komitet odbudowy, przeprowadzono szerokie dyskusje środowiskowe w Polsce i na Ukrainie, opracowano wstępne plany zagospodarowania pomieszczeń stacji. Sprawa odbudowy obserwatorium i urządzenia ukraińsko-polskiej stacji badawczej, a także udostępnienie jej jako ośrodka szkoleniowego dla działalności sekcji geodezyjnej Inicjatywy Środkowo-europejskiej zyskała zdecydowane poparcie najwyższych władz Ukrainy i Polski. W Polsce inicjatywę poparli prezydent, premier, Sejm, Senat, ministerstwa: spraw zagranicznych, edukacji narodowej i sportu oraz nauki i informatyzacji. W ostatnich latach odbyło się kilka konferencji w Warszawie, we Lwowie, Jaremczy, Kijowie i Iwano-Frankowsku (Stanisławowie). Omawiano głównie kwestie techniczne i finansowe związane z projektem odbudowy. Obecnie lokalne władze administracyjne zostały zo-

Wzgórze Wuleckie. Tutaj 4 lipca 1941 r. dokonano mordu na 25 wybitnych profesorach lwowskich i ich rodzinach. Trwają starania o zezwolenie na budowę w tym miejscu pomnika upamiętniającego miejsce kaźni polskich intelektualistów

o zezwolenie na budowę w tym miejscu pomnika upamiętniającego miejsce kaźni polskich intelektualistów

Tablica ku czci pomordowanych profesorów i intelektualistów lwowskich wmurowana w katedrze katolickiej we Lwowie w 50. rocznicę tych wydarzeń

Tablica ku czci polskiego profesora i rektora Politechniki Lwowskiej Kaspra Weigla wmurowana w miejscu, gdzie przez wiele lat mieszkał – u zbiegu ulic Romanowicza i Łozińskiego (dzisiaj Saksagańskiego i Hercena). Autor miał zaszczyt i wielką przyjemność odsłaniać tę tablicę wspólnie z obecnym rektorem Politechniki Lwowskiej

Centrum Lwowa. Dawny kościół klasztor Jezuitów (1610-30), wybitny przykład wczesnego baroku na ziemiach całej ówczesnej Rzeczypospolitej, obecnie nieczynny. Na pierwszym planie pomnik Tarasa Szewczenki na „Prospekcie Swobody” (d. Wały Hetmańskie). W głębi widoczna wieża lwowskiego ratusza

Zamek w Olesku, wspaniały zabytek architektury i historii XIII-XVIII w., przez wiele lat własność magnacka rodu Daniłowiczów. Tutaj w roku 1629 urodził się przyszły król Polski Jan III Sobieski

XVI-wieczny zamek w Świrzu (Świerżu) pod Lwowem. Należał do rodu Świrskich, później Cetnerów

Jedna z najstarszych i najwspanialszych świątyń Lwowa – katedra ormiańska pod wezwaniem Wniebowzięcia NMP z pierwszej połowy XV w. Było to centrum osiadłych w Polsce Ormian, potomków uchodźców z Armenii przesładowanych przez Turków i Mongołów

Wejście do Kaplicy Boimów przy katedrze katolickiej we Lwowie, najwspanialszy przykład architektury manierystycznej w Europie

Jak obliczono w roku 1887, koło Rachowa, już blisko granicy rumuńskiej, znajduje się jeszcze jeden punkt, który jest podobno środkiem Europy

Stacja satelitarna Laboratorium Badań Kosmicznych Wydziału Fizyki Uniwersytetu w Użgorodzie. Prof. A. Dulcew (z lewej) i prof. K. Tretjak przy aparaturze lasera satelitarnego. Uruchomienie urządzenia wymaga jeszcze zamontowania samego lasera

Zewnętrzna stabilizacja punktów geodynamicznych na Ukrainie

Punkt satelitarny Użgorod (UZGD) sieci CERGOP

bowiązane do znalezienia inwestora, który zajęłby się stroną techniczną. Postęp prac, mimo znanych trudności finansowych, należy zatem ocenić z umiarkowanym optymizmem.

Również w działalności dydaktycznej możemy odnotować wspólne inicjatywy. Przed kilkoma laty w Grybowie ćwiczenia polowe z geodezji wyższej i satelitarnej odbywali wspólnie studenci z Warszawy i Lwowa. Politechnika Lwowska utrzymuje też kontakty z Akademią Górniczo-Hutniczą w Krakowie, wykonując wspólnie pomiary satelitarne na poligonie geodynamicznym wokół obserwatorium na Popie Iwanie. Wsparcia aktywnej współpracy pomiędzy obiema uczelniami udzielić obiecała konsul RP we Lwowie Beata Dędzka-Dobosz. Krokiem naprzód jest np. wydanie stałych wielokrotnych wiz wjazdowych do Polski dla grupy pracowników Politechniki Lwowskiej najczęściej odwiedzających polskie uczelnie.

Naukowcy ze Lwowa działają aktywnie w kilku międzynarodowych organizacjach, przede wszystkim w Sekcji C „Geodezja” Inicjatywy Środkowoeuropejskiej (Central European Initiative – CEI) i Międzynarodowej Asocjacji Geodezji (International Association of Geodesy – IAG). Prof. F. Zablockij jest przewodniczącym grupy roboczej WP 10.6 „Geodynamics of Northern Carpathians” (Geodynamika Karpat Północnych) w projekcie CERGOP-2. Natomiast prof. K. Tretjak i prof. A. Dulcew biorą czynny udział w jej pracach. Wyraźnie widoczna jest obecność naukowców ukraińskich również w pracach permanentnej grupy roboczej „Crustal Deformation” (Deformacje Skorupy Ziemskej)

działającej w ramach IAG. Warte odnotowania jest też opracowanie w 1998 r. przez zespół geodetów, geofizyków i geologów ukraińskich pod redakcją prof. F. Zablockiego w ramach programu CERGOP obszernej monografii Karpat Północnych („Geodynamics of the Northern Carpathians”) wydanej w serii „Reports on geodesy” przez Instytut Geodezji Wyższej i Astronomii Geodezyjnej PW.

Widoczny jest również coroczny aktywny udział i prezentacja przez naukowców ukraińskich z Politechniki Lwowskiej wielu referatów naukowych na sympozjach organizowanych przez Europejskie Towarzystwo Geofizyczne (European Geophysical Society – EGS), a od roku 2002 przez Europejską Unię Nauk o Ziemi (European Geosciences Union – EGU), przede wszystkim w cyklu „Geodetic and Geodynamic Programmes of the Central European Initiative”.

Wizyta autorów tego artykułu w Politechnice Lwowskiej poświęcona była kolejnym konsultacjom dotyczącym wspólnych programów badawczych, a także obejmowała czterodniową wizytację terenowych stacji satelitarnych biorących udział we wspólnych projektach Unii Europejskiej CERGOP-2. Trasa liczyła ponad tysiąc kilometrów i prowadziła przez malownicze tereny Roztocza, historyczne okolice Stanisławowa, Gorgany, Czarnohorę i ukraińskie Zakarpacie.

Zdjęcia autorów

Prof. Janusz Śledziński i dr Bogusława Kalinowska-Śledzińska są pracownikami naukowymi Instytutu Geodezji Wyższej i Astronomii Geodezyjnej Politechniki Warszawskiej.

Dolina Prutu w okolicach Jaremczy i Worohty

Kościół św. Mikołaja w Rohatyniu. Pod koniec XVI wieku proboszczem był tu Piotr Skarga